

CZŁONEK ZARZĄDU
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Izabela Domogąła

Urząd Marszałkowski
Województwa Śląskiego
ul. Ligonia 46
40-037 Katowice

TELEFON +48 32 20 78 387

izabela.domogala@slaskie.pl
slaskie.pl
powstania.slaskie.pl

Pani
Katarzyna Stachowicz
Radna
Sejmiku Województwa Śląskiego

Dot. nielegalnego składowania lub magazynowania odpadów.

Odpowiadając na interpelację Pani Radnej z 21 września 2020 r. dotyczącą nielegalnych składowisk odpadów województwie śląskim, a także związanych z tym zagrożeń dla środowiska oraz zdrowia i życia ludzi, wyjaśniam co następuje:

Tzw. nielegalne składowiska odpadów są wynikiem magazynowania lub składowania odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych, co jest efektem działalności prowadzonej:

- bez jakichkolwiek zezwoleń wymaganych przepisami prawa – odpady są porzucane na nieruchomościach za wiedzą lub bez wiedzy władającego gruntem. Z przekazów medialnych wynika, że z takim właśnie przypadkiem mamy do czynienia przy ul. Radocha w Sosnowcu. W takiej sytuacji, zgodnie z art. 26 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 797 z późn. zm.) wójt, burmistrz lub prezydent miasta jest zobowiązany do wydania z urzędu decyzji nakazującej posiadaczowi odpadów ich usunięcie. W odniesieniu do terenów zamkniętych decyzję taką wydaje regionalny dyrektor ochrony środowiska. W świetle art. 3 ust 1 pkt 19 tej ustawy przez posiadacza odpadów rozumie się wytwórcę odpadów lub osobę fizyczną, osobę prawną oraz jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej będącej w posiadaniu odpadów. Przy czym domniemywa się, że władający powierzchnią ziemi jest posiadaczem odpadów znajdujących się na nieruchomości;
- po uzyskaniu wymaganych prawem zezwoleń, które zostały cofnięte ze względu na naruszenie ustalonych w nich warunków lub stwierdzono ich nieważność bądź wygasły.

W takiej sytuacji organem właściwym do wydania decyzji nakazującej usunięcie odpadów jest organ, który dane zezwolenie wydał.

Odnosząc się do prośby Pani Radnej o przekazanie informacji o liczbie, lokalizacji oraz rodzajach nielegalnie składowanych lub magazynowanych odpadów wyjaśniam, że przepisy prawa nie zobowiązują organów właściwych w ww. sprawach do przekazywania marszałkowi województwa tych danych. Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego nie dysponuje, zatem takimi zestawieniami.

Jednocześnie należy podkreślić, że postępowania związane z usunięciem odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania są wyjątkowo skomplikowane i długotrwałe. Wynika to m.in. z problemów w ustaleniu posiadacza odpadów, konieczności prowadzenia postępowań egzekucyjnych w stosunku do podmiotów w stanie upadłości lub które mimo figurowania w KRS faktycznie nie istnieją.

Ponadto usunięcie i odpowiednie zagospodarowanie porzuconych odpadów, zwłaszcza niebezpiecznych wiąże się z poniesieniem ogromnych nakładów finansowych, co w istotny sposób ogranicza możliwości rozwiązywania problemu poprzez wykonanie zastępcze przez właściwy organ.

Problem zabezpieczenia środków na pokrycie kosztów wykonania zastępczego został częściowo rozwiązany zapisami ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz.1592 z późn. zm) , którymi na podmioty prowadzące działalność w zakresie gospodarowania odpadami nałożono obowiązek uzyskania decyzji dostosowującej posiadane pozwolenia i zezwolenia do znowelizowanych przepisów.

W ramach prowadzonego postępowania administracyjnego mającego na celu dostosowanie posiadane pozwolenie/zezwoenie lub udzielenie nowego pozwolenia/zezwoenia w zakresie gospodarki odpadami, do obowiązujących przepisów zgodnie z art. 48 a ustawy o odpadach w obecnie obowiązującym brzmieniu, ustanawia się zabezpieczenie roszczeń w drodze postanowienia w wysokości pozwalające na pokrycie kosztów wykonania zastępczego:

- decyzji nakazującej posiadaczowi odpadów usunięcie odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania, o której mowa w art. 26 ust. 2,
- obowiązku wynikającego z art. 47 ust. 5 - w tym usunięcia odpadów i ich zagospodarowania łącznie z odpadami stanowiącymi pozostałości z akcji gaśniczej lub usunięcia negatywnych skutków w środowisku lub szkód w środowisku w rozumieniu ustawy z dnia 13 kwietnia 2007r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie w ramach prowadzonej działalności polegającej na zbieraniu lub przetwarzaniu odpadów.

Wykorzystanie tych środków finansowych jest możliwe jednak wyłącznie w odniesieniu do sytuacji wynikających z działalności podmiotów, które już uzyskały w trybie art. 14 ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw, decyzję dostosowującą i wniosły zabezpieczenie roszczeń w wysokości i formie ustalonej w ramach postępowania poprzedzającego wydanie tej decyzji.

Odnosząc się natomiast do problemu do skażenia gleby i wód w wyniku nielegalnego składowania lub magazynowania odpadów wyjaśniam, że postępowanie w takich przypadkach reguluje ustawa z 13 kwietnia 2007 r. o przeciwdziałaniu szkodom w środowisku i ich naprawie (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 1862 z późn. zm.).

Zgodnie z przepisami tej ustawy szkodą w środowisku jest m.in. zanieczyszczenie gleby lub ziemi, w tym w szczególności zanieczyszczenie mogące stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzi (art. 6 pkt 11c - szkoda w powierzchni ziemi). Organem właściwym w sprawach odpowiedzialności za zapobieganie szkodom w środowisku i ich naprawę jest regionalny dyrektor ochrony środowiska (art. 7 ww. ustawy). Przypadki wystąpienia zagrożenia szkodą w środowisku, mimo podjęcia obowiązkowych działań zapobiegawczych winien zgłosić do regionalnego dyrektora ochrony środowiska a także do wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska podmiot korzystający ze środowiska, w wyniku którego działalności takie zagrożenie powstało (art. 11). Ponadto regionalny dyrektor ochrony środowiska jest zobowiązany przyjąć od każdego zgłoszenie o wystąpieniu bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku. W oparciu o te zgłoszenia ww. organ wszczyna i prowadzi postępowania zmierzające do usunięcia zagrożenia szkodą lub szkody w środowisku. W przypadkach związanych ze składowaniem lub magazynowaniem odpadów postępowanie to z mocy ustawy jest zawieszane (art. 24 a) do czasu usunięcia odpadów. Postępowanie winno być podjęte z urzędu w terminie 2 miesiące od dnia powzięcia informacji przez właściwy organ o usunięciu odpadów. Marszałek województwa nie uczestniczy w ww. postępowaniach.

Rejestr bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku i szkód w środowisku, które wystąpiły na terenie kraju prowadzi Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska za pomocą systemu teleinformatycznego.

W związku z powyższym właściwym do udzielenia informacji przypadkach zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku w następstwie nielegalnego składowania lub magazynowania odpadów jest Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska lub Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach.

CZŁONEK ZARZĄDU
WOJEWÓDZINA ŚLĄSKIEGO
Izabela Domoguda

Otrzymują: Adresat,
(do wiadomości) kopia a/a